

Metycylinooporny *Staphylococcus aureus* (MRSA), informacja dla pacjentów

Ulotka informacyjna Wojewódzkiego Lekarza Ochrony Epidemiologicznej dotycząca ochrony przed zakażeniem chorobą zakaźną.

Co to jest MRSA?

MRSA oznacza metycylinooporny *Staphylococcus aureus* – gronkowiec złocisty oporny na metycylinę. MRSA oznacza, że gronkowce są odporne (oporne) na niektóre antybiotyki. W pozostałym zakresie nie różnią się one od innych gronkowców wrażliwych na antybiotyki. *Staphylococcus aureus* to bakteria, która normalnie występuje na skórze i błonach śluzowych, nie powodując żadnych dolegliwości. Bycie **nosicielem** tego rodzaju bakterii bez zachorowania jest zjawiskiem normalnym. *Staphylococcus aureus* może czasem wywołać **infekcje** wymagające leczenia, takie jak infekcje ran, czyraki, liszajec (impetigo).

Czy MRSA wiąże się z zagrożeniem?

MRSA nie powoduje większej liczby infekcji niż inne bakterie, może on być jednak trudniejszy w leczeniu. Istnieje zagrożenie, że wyleczenie choroby będzie trwało dłużej niż zwykle i że antybiotyki, jakie trzeba będzie zastosować, będą miały więcej działań niepożądanych. Istnieje również ryzyko rozprzestrzenienia się antybiotykoopornych bakterii w placówkach opieki zdrowotnej; pacjenci tam przebywający są z reguły bardziej podatni na zakażenie i wykorzystuje się w nich duże ilości antybiotyków. Dotyczy to zwłaszcza szpitali za granicą, gdzie występowanie MRSA jest częstsze niż w naszym kraju.

W jaki sposób można zarazić się MRSA?

Osoba, która jest wyłącznie nosicielem MRSA, rzadko zaraża innych. Ryzyko zakażenia jest większe w przypadku występowania infekcji skórnych, trudno gojących się lub sączących ran i zapalenia skóry. Te stany chorobowe nazywane są **czynnikami ryzyka** rozprzestrzeniania się zakażenia. Do czynników ryzyka należą również niektóre przewlekłe choroby skórne oraz stomia i cewniki przebiegające przez skórę i błony śluzowe. W lub na czynnikach ryzyka występuje wiele bakterii. Nosiciel MRSA, u którego występują czynniki ryzyka zakażenia, może zarazić inne osoby w rodzinie, w przedszkolu, podczas kontaktu ze zwierzętami, w przypadku kontaktu fizycznego podczas uprawiania sportu oraz w lokalach treningowych i siłowni. MRSA przenosi się na inne osoby przez ręce; może on także występować na przedmiotach znajdujących się w otoczeniu, na przykład na klamkach i matach treningowych. Infekcja może rozprzestrzeniać się również w szpitalach, domach opieki dla osób starszych oraz w innych placówkach opieki.

Czy można pozbyć się MRSA?

Często zdarza się, że po pewnym czasie MRSA nie można już wykryć w próbkach pobranych od pacjenta. Czas ten może być różny i wynosić od kilku miesięcy do kilku lat, i jest trudny do przewidzenia. Lekarz odpowiadający za kontrolę MRSA wraz z wojewódzkim lekarzem ochrony epidemiologicznej dokonują oceny tego, kiedy badania kontrolne i restrykcje nie są już potrzebne. Oceny takiej można dokonać, gdy MRSA nie można już wykryć w próbkach pobranych w co najmniej trzech następujących po sobie terminach w ciągu co najmniej jednego roku.

O czym należy pamiętać

- Najważniejszym działaniem zapobiegającym zakażeniu jest higiena rąk. Ręce należy myć mydłem w płynie.
- Jeśli jesteś wyłącznie nosicielem MRSA i nie występują u Ciebie czynniki ryzyka zakażenia, możesz żyć i komunikować się z innymi jak zwykle.

- W przypadku występowania u Ciebie czynników ryzyka zakażenia ryzyko zakażenia innych jest większe. W takim wypadku ściśle przestrzeganie zasad higieny jest szczególnie istotne. Pamiętaj, aby myć ręce bardzo dokładnie. Używaj wyłącznie własnych ręczników i przyborów toaletowych. Bierz prysznic zamiast kąpieli w wannie lub basenie. Opatruj rany za pomocą opatrunku i zmieniaj go, gdy tylko zacznie przesiąkać. Jeśli masz założony cewnik, musi on znajdować się pod ubraniem. Po kontakcie z raną lub cewnikiem umyj ręce.
- W przypadku występowania infekcji skórnej, trudno gojących się lub sączących ran bądź zapalenia skóry nie powinieneś uprawiać sportów wymagających kontaktu fizycznego z innymi lub korzystania ze wspólnych lokali treningowych lub siłowni.
- W przypadku występowania u Ciebie czynników ryzyka zakażenia bardzo istotne jest ściśle przestrzeganie zasad higieny w kontaktach ze zwierzętami, ponieważ zwierzęta również mogą być nosicielami MRSA.

Porady i zalecenia szczególne

- Pracownicy lub studenci pracujący w placówkach ochrony zdrowia i opieki, u których występują czynniki ryzyka zakażenia, nie powinni zajmować się czynnościami pielęgniarstwi i opieką nad pacjentem. W placówkach opieki, w których przebywają pacjenci szczególnie wrażliwi, wymagane jest dodatkowo, aby w próbkach pobranych od personelu zajmującego się opieką nad pacjentem nie można było wykryć MRSA.
- Dzieci mogą generalnie chodzić do przedszkola i uczestniczyć we wszystkich aktywnościach. Jednak w przypadku występowania infekcji skórnej, trudno gojących się lub sączących ran bądź zapalenia skóry dziecko nie powinno być posyłane do przedszkola.
- W przypadku pracy ze zwierzętami bardzo istotne jest, aby nie zarazić zwierząt. Porad w tym zakresie udziela wojewódzki lekarz ochrony epidemiologicznej wraz z wojewódzkim lekarzem weterynarii.

Obowiązujące zasady postępowania zgodnie z ustawą o ochronie epidemiologicznej

- Musisz stawiać się na wizyty kontrolne i poddawać się badaniom, które lekarz uzna za niezbędne.
- Musisz współpracować w zakresie zapobiegania rozprzestrzenianiu się infekcji. Oznacza to udzielanie informacji, by pracownicy opieki zdrowotnej mogli ocenić, kiedy, gdzie i w jaki sposób się zaraziłeś i czy mogłeś zarazić inne osoby.
- Musisz poinformować o fakcie zakażenia MRSA w związku z hospitalizacją, wizytą u dentysty i zabiegami z zakresu medycyny stóp. Ma to zastosowanie również w przypadku korzystania z opieki indywidualnej lub grupowej w placówce opieki lub z pomocy w domu. Jeśli korzystasz wyłącznie z pomocy w robieniu zakupów, sprzątaniu, przygotowywaniu leków lub wychodzenia na spacer, w większości przypadków nie musisz informować o zakażeniu MRSA.
- W przypadku występowania u Ciebie czynników ryzyka zakażenia musisz poinformować o zakażeniu MRSA w przypadku zabiegów piercingu, tatuażu, masażu, niemedycznych zabiegów pielęgnacji stóp i tym podobnych zabiegów na skórze lub błonach śluzowych. Możesz także wstrzymać się z poddaniem się tego typu zabiegom do czasu ustania czynników ryzyka zakażenia.

Zgodnie z ustawą o ochronie epidemiologicznej MRSA jest chorobą stanowiącą zagrożenie dla zdrowia publicznego. Dlatego należy ściśle przestrzegać zasad postępowania przekazanych przez lekarza. Można złożyć wniosek do wojewódzkiego lekarza ochrony epidemiologicznej o zrewidowanie zasad postępowania.